

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาเจ็ยก จังหวัดพัทลุง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต นักพัฒนาชุมชน และจากเอกสารทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งมีประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

(1) สภาพทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษา วิเคราะห์ผลจากสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

(2) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต วิเคราะห์ผลจากเอกสารทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

(3) การศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและนักพัฒนาชุมชน

สภาพทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษา

สภาพทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษาทั้ง 6 กลุ่ม ในครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้าน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น โดยยึดหลักตามแนวทางที่กรมพัฒนาชุมชนกำหนดไว้ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษา 6 กลุ่มครั้งนี้ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มแรกที่จัดตั้งขึ้นคือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง จัดตั้งขึ้นในปี 2541 ต่อมาในปี 2543 ได้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคอนปริง ในปี 2544 มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา และ บ้านดอนเก็จ ตามลำดับ และในปี 2545 มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด

หลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแต่ละกลุ่มจะมีการกำหนดวันและเวลาทำการของกลุ่มที่แตกต่างกันไป โดยหลักปฏิบัติแต่ละกลุ่มจะกำหนดให้มีการตั้งสัจจะส่งเงินออมหรือเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง ตามวันเวลาที่กลุ่มกำหนด ดังนั้นการกำหนดวันและเวลาทำการจะเป็นการตกลงกันภายในแต่ละกลุ่มให้มีช่วงวันเวลาที่เหมือนกันทุกเดือน สถานที่ทำการของแต่ละกลุ่มจะกำหนดให้สาขาทำการหมู่บ้านเป็นสถานที่ทำการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สำหรับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับนับจากที่จัดตั้งกลุ่ม ดังแสดงในตารางที่ 7

2. ข้อบังคับการออมและการกู้ยืมเงิน จากการสำรวจพบว่าข้อบังคับการออม โดยทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องตั้งสัจจะในการออมเงินในอัตราที่กำหนดตลอดทั้งปี โดยเงินออมของสมาชิกจะเรียกเป็นหุ้น อัตราค่าหุ้นและจำนวนเงินออมขั้นต่ำจะแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มกล่าวคือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนปริง จะกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นขั้นต่ำ 1 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 10 บาท กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาจะกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นขั้นต่ำ 1 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 50 บาท กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนปริง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด กำหนดให้สมาชิกถือหุ้นขั้นต่ำ 1 หุ้น อัตราหุ้นละ 100 บาท ดังแสดงในตารางที่ 8 สำหรับอัตราเงินปันผลที่สมาชิกจะได้รับเป็นผลตอบแทนจากการออมของแต่ละกลุ่มจะมีอัตราที่แตกต่างกันไป โดยเฉลี่ยจะอยู่ในระหว่างร้อยละ 1-2 ในด้านการกู้ยืมเงิน สมาชิกที่ต้องการกู้ยืมเงินจากกลุ่มจะต้องแสดงความประสงค์ในการขอกู้เงิน จำนวนเงินที่ต้องการกู้ และเสนอหลักประกันในการกู้ยืม สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ในการผ่อนส่งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยตามระเบียบปฏิบัติที่แต่ละกลุ่มกำหนด สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มอยู่ในอัตราร้อยละ 1-2 ดังแสดงในตารางที่ 8

3. การบริหารผลกำไรของกลุ่ม การบริหารผลกำไรของกลุ่มหากยังมีหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ละกลุ่มจะมีมติให้มีการจัดสรรผลกำไรที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนปริง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่ และ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา จะจัดสรรผลกำไรออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ จัดสรรเป็นเงินทุนสำรอง จัดสรรเป็นทุนสาธารณประโยชน์ จัดสรรเป็นเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกผู้กู้ และค่าตอบแทนคณะกรรมการ ในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน สำหรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนเค็จ และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด จะจัดสรรผลกำไรออก

ตารางที่ 7 สภาพทั่วไปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สำรวจในตำบลเขาเจ็ยก

สภาพทั่วไป	หมู่บ้าน					
	ดอนปริง	ไสยาง	ป่าไผ่	ออกศาลา	ดอนเค็ง	นาซด
จัดตั้งขึ้นเมื่อ	5 ส.ค.2543	6 พ.ค. 2541	10 เม.ย. 2545	7 ก.ค.2544	7 ก.ค.2544	9 ม.ค. 2545
วันที่ทำการ	ทุกวันที่ 5	ทุกวันที่ 6	ทุกวันที่ 10	ทุกวันที่ 7	ทุกวันที่ 7	ทุกวันที่ 9-10
เวลาทำการ	12.00 - 17.00 น.	9.00 - 17.00 น.	13.00 - 17.00 น.	9.00 - 12.00 น.	9.00 - 12.00 น.	15.00 - 17.00 น. 9.00 - 18.00 น. (ตามลำดับ)
จำนวนสมาชิก(ราย)						
พ.ศ.2541	-	53	-	-	-	-
พ.ศ.2542	-	54	-	-	-	-
พ.ศ.2543	83	61	-	-	-	-
พ.ศ.2544	131	73	-	99	78	-
พ.ศ.2545	151	83	70	101	87	98
พ.ศ.2546	162	97	72	108	106	126
พ.ศ.2547	162	100	104	110	106	126
พ.ศ.2548	170	108	120	118	110	130

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 8 ข้อบังคับการออมและการกู้ยืมเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สำรวจในตำบลเขาเจ็ยก ปี 2547

ข้อกำหนด	หมู่บ้าน					
	ดอนปริง	ไสยาง	ป่าไผ่	ออกศาลา	ดอนเค็ง	นาซด
- ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	20 บาท	20 บาท	10 บาท	10 บาท	20 บาท	30 บาท
- จำนวนหุ้นขั้นต่ำ	1 หุ้น	1 หุ้น	1 หุ้น	1 หุ้น	1 หุ้น	1 หุ้น
อัตราหุ้นละ	10 บาท	50 บาท	100 บาท	50 บาท	100 บาท	100 บาท
- อัตราเงินปันผล	2%	1.5 %	1.5 %	1 %	2 %	2 %
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %

ที่มา: จากการสำรวจ

เป็น 4 ส่วน ได้แก่ จัดสรรเป็นเงินทุนสำรอง ทุนสาธารณะประโยชน์ เงินปันผล และ ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ในอัตราที่แตกต่างกันไปตามมติข้อตกลงของแต่ละกลุ่ม ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การจัดสรรผลกำไรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในตำบลเขาเจ็ยก ปี 2547

การจัดสรร ผลกำไร	หมู่บ้าน					
	ดอนปริง	ไสยาง	ป่าไผ่	ออกศาลา	ดอนเค็ง	นาซด
- เงินทุนสำรอง	5 %	5 %	15 %	10 %	10 %	30 %
- ทุนสาธารณะประโยชน์	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	10 %
- เงินปันผล	70 %	50 %	50 %	40 %	70 %	50 %
- เงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกผู้กู้	10 %	20 %	5 %	30 %	0 %	0 %
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	10 %	20 %	25 %	15 %	15 %	10 %

ที่มา: จากการสำรวจ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จากการสำรวจการจัดทำงบการเงินของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนปริง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านไสยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าไผ่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดอนเค็ง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด พบว่ามีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพียง 2 กลุ่มเท่านั้น ที่จัดทำงบดุลและงบกำไร-ขาดทุน ได้ต่อเนื่องทุกปีสามารถวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินได้ ซึ่งได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด สำหรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอื่นมีเพียงการบันทึบบัญชีรายรับ-รายจ่ายในกระดาษทำการเท่านั้น ไม่ได้มีการจัดทำงบดุล และงบกำไร-ขาดทุน ดังนั้นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตครั้งนี้จึงสามารถทำการศึกษาได้เพียง 2 กลุ่มเท่านั้น และจากข้อเท็จจริงที่พบจากการพิจารณางบการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่

ทำการศึกษากัน 2 กลุ่ม พบว่าการบันทึกบัญชีของแต่ละกลุ่มยังไม่มีมาตรฐานสากลจึงไม่มีความชัดเจนในส่วนของ การบันทึกบัญชีเงินฝากจะสะสมทรัพย์ว่าเป็นการสะสมทุนหรือเป็นการรับฝากเงิน

ดังนั้นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่มีได้ผู้วิจัยจึงขอทำการวิเคราะห์ภายใต้ 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 ทำการบันทึกเงินฝากจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบเงินหรือส่วนของเจ้าของ กรณีที่ 2 ทำการบันทึกเงินฝากจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบเงินรับฝากหรือหนี้สิน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้ง 2 กลุ่ม ภายใต้ 2 กรณี ได้ดังตารางที่ 10 และ 11 ดังนั้นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด ได้เสนอเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน กรณีที่ทำการบันทึกเงินฝากจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบเงินหรือส่วนของเจ้าของ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนความคล่องตัว

การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะวิเคราะห์จากอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดสภาพคล่องของกิจการ ซึ่งโดยทั่วไปหากอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมีค่ามากกว่าอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียน 2 เท่า จะเป็นที่ยอมรับเพราะแสดงให้เห็นว่าธุรกิจนั้นมีความสามารถที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นตัวเงินได้ง่าย ทั้งนี้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด ในปี 2545 2546 2547 และ 2548 เท่ากับ n.a. ทั้ง 2 กลุ่ม เนื่องจากการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการระดมทุนจากสมาชิก ไม่มีนโยบายในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนที่ใด ดังนั้นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจึงไม่มีหนี้สิน ดังแสดงไว้ในตารางที่

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

2.1 อัตราส่วนแห่งนี้ เป็นการวัดเงินทุนรวมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จัดหามาในรูปแบบหนี้สิน จากการวิเคราะห์พบว่าภาระดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่มีนโยบายในการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนใด ดังนั้นตารางที่ 10 จะพบว่าอัตราส่วนแห่งนี้มีค่าเท่ากับ 0 ทั้ง 2 กลุ่ม

2.2 อัตราส่วนความสามารถจ่ายเงินปันผล เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าในระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากลุ่มมีรายได้จากการดำเนินงานก่อนจ่ายเงินปันผลเป็นกี่เท่าของเงินปันผลที่กลุ่มต้องปันผลคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือสมาชิก อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นความสามารถของกิจการในการชำระคืนเงินปันผล จากการวิเคราะห์พบว่าอัตราส่วนความสามารถจ่ายเงินปันผลของกลุ่มออมทรัพย์บ้านนอกสาลาปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.000 1.057 1.012 และ 1.013 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารด้านการเงินของกลุ่มมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วคงเหลือมากพอสำหรับการชำระคืนเงินปันผลให้แก่สมาชิก การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซด ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถจ่ายเงินปันผลในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.897 1.379 1.968 และ 1.981 เท่าตามลำดับ จากค่าที่ได้พบว่าอัตราส่วนในปี 2546 มีค่าลดลงจากปี 2545 ทั้งนี้เมื่อพิจารณางบกำไรขาดทุนปี 2546 ในภาคผนวก ข พบว่ากลุ่มมีรายจ่ายในด้านค่าใช้จ่ายในส่วนของกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ค่าเครื่องใช้ในหมู่บ้าน ค่าสงเคราะห์ศพสมาชิก เป็นต้น จึงทำให้กลุ่มมีกำไรก่อนจ่ายเงินปันผลลดลง ต่อมาในปี 2547 และปี 2548 กลุ่มสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ลดลงได้ทำให้อัตราส่วนความสามารถจ่ายเงินปันผลที่วิเคราะห์ได้มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1.968 เท่าและ 1.981 เท่าในปี 2547 และปี 2548 ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

2.3 อัตราส่วนความสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายทางการเงิน เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าในระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากลุ่มมีรายได้จากการดำเนินงานก่อนจ่ายเงินปันผลเป็นกี่เท่าของค่าใช้จ่ายที่กลุ่มต้องจ่ายให้แก่เจ้าหนี้และจ่ายปันผลคืนให้แก่สมาชิก อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นความสามารถของกิจการในการชำระค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์พบว่าภาระดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสองมีค่าใช้จ่ายทางการเงินเฉพาะในส่วน of เงินปันผลที่ต้องจ่ายคืนให้แก่สมาชิกเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วน

ความสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายทางการเงินที่ได้จะมีค่าเท่ากับอัตราส่วนความสามารถจ่ายเงินปันผลดังที่แสดงไว้ในข้อ 2.2

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นอัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการที่จะใช้สินทรัพย์หรือเงินสดไปก่อให้เกิดผลตอบแทนได้มากน้อยเพียงใด

3.1 อัตราเงินปันผลจ่ายต่อต้นทุนในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เงินปันผลจ่ายในส่วนนี้จะหมายถึง ต้นทุนในการดำเนินงานที่กลุ่มจะต้องจ่ายชำระคืนให้แก่สมาชิก เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงต้นทุนจ่ายในการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 4.517 8.116 9.343 และ 7.666 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มนี้ในช่วงปี 2545 - ปี 2546 จะมีต้นทุนจ่ายในด้านการจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว เนื่องจากกลุ่มมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นมีเงินทุนจากเงินฝากจะสะสมทรัพย์เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้มีต้นทุนจ่ายในด้านเงินปันผลเพิ่มขึ้น ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10 สำหรับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชคพบว่าอัตราเงินปันผลจ่ายต่อเงินทุนในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 4.254 5.839 6.030 และ 6.628 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มจากปี 2545 – 2548 กลุ่มมีต้นทุนในการจ่ายเงินปันผลเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน แต่มีอัตราที่เพิ่มขึ้นน้อยกว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

3.2 อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินปันผลจ่ายสำหรับต้นทุนการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการทำกำไรของการให้กู้ยืม ผลการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่ามากกว่า 1 เท่า คือ 1.031 1.080 1.020 และ 1.085 เท่า ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.353 2.409 2.509 และ 2.525 เท่า ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชคมีอัตราส่วนที่เติบโตสูงขึ้นมากกว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

3.3 ส่วนต่างดอกเบี้ยรับต่อเงินปันผลจ่ายสำหรับต้นทุนการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มจากการให้กู้ยืมอีกแนวทางหนึ่ง ผลการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานในปี 2545 ถึงปี 2548 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้ง 2 กลุ่ม สามารถบริหารกลุ่มให้มีกำไรได้มากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

กรณีที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบฐานะทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชด โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน กรณีที่ทำการบันทึกบัญชีเงินฝากจะสะสมทรัพย์ในรูปของเงินฝากหรือหนี้สิน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนความคล่องตัว

การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะวิเคราะห์จากอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการวัดสภาพคล่องของกิจการ ซึ่งโดยทั่วไปหากอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมีค่ามากกว่าอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียน 2 เท่า จะเป็นที่ยอมรับเพราะแสดงให้เห็นว่าธุรกิจนั้นมีความสามารถที่จะเปลี่ยนสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นตัวเงินได้ง่าย ทั้งนี้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.000 1.005 1.013 และ 1.001 เท่า เป็นอัตราส่วนที่มีค่ามากกว่า 1 เท่าทุกปี แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการชำระหนี้สิน สำหรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชดอัตราส่วนความคล่องตัวที่วิเคราะห์ได้ในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่ามากกว่า 1 เท่าทุกปีเช่นกัน คือมีค่าเท่ากับ 1.040 1.023 1.062 และ 1.069 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารด้านการเงินของกลุ่มมีสภาพคล่องในการชำระหนี้สินได้มากเพียงพอ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้

2.1 อัตราส่วนแห่งนี้ เป็นการวัดเงินทุนรวมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จัดหามาในรูปหนี้สิน จากการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลาในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 เท่ากับ 1.000 0.995 0.996 และ 0.999 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนเงินทุนของกลุ่มส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน สำหรับอัตราส่วนแห่งนี้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชด ในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 0.962

0.978 0.942 และ 0.935 เท่า ตามลำดับ วิเคราะห์แล้วพบว่าอัตราส่วนในปี 2546 มีค่าเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2545 ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2546 นี้กลุ่มมีเงินทุนจากกำไรสุทธิต่ำกว่าปีอื่น ๆ แต่ต่อมาในปี 2547 และปี 2548 กลุ่มสามารถบริหารให้กิจการมีกำไรสุทธิเพิ่มสูงขึ้น ทำให้อัตราส่วนแห่งนี้ลดลงเหลือ 0.942 เท่า และ 0.935 เท่า ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11

2.2 อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ย เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าในระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากลุ่มมีรายได้อาจจากการดำเนินงานก่อนจ่ายดอกเบี้ยเป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยที่กลุ่มต้องจ่ายคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือสมาชิก อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นความสามารถของกิจการในการชำระหนี้ดอกเบี้ย จากการวิเคราะห์พบว่าอัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ยของกลุ่มออมทรัพย์บ้านออกศาลาปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.000 1.057 1.012 และ 1.013 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารด้านการเงินของกลุ่มมีรายได้อีกหลังหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วคงเหลือมากพอสำหรับการชำระดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาชด ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ยในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 1.897 1.379 1.968 และ 1.981 เท่าตามลำดับ จากค่าที่ได้พบว่าอัตราส่วนในปี 2546 มีค่าลดลงจากปี 2545 ลดลง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากกำไรขาดทุนปี 2546 ในภาคผนวก ข พบว่ากลุ่มมีรายจ่ายในด้านค่าใช้จ่ายในส่วนของกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น เช่น ค่าเครื่องใช้ในหมู่บ้าน ค่าสงเคราะห์ศพสมาชิก เป็นต้น จึงทำให้กลุ่มมีกำไรก่อนจ่ายดอกเบี้ยลดลง ต่อมาในปี 2547 และปี 2548 กลุ่มสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ลดลงได้ทำให้อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ยที่วิเคราะห์ได้มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1.968 เท่าในปี 2547 และ 1.981 เท่าในปี 2548 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11

2.3 อัตราส่วนความสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายทางการเงิน เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าในระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากลุ่มมีรายได้อาจจากการดำเนินงานก่อนจ่ายดอกเบี้ยเป็นกี่เท่าของค่าใช้จ่ายที่กลุ่มต้องจ่ายให้แก่เจ้าหนี้และจ่ายดอกเบี้ยคืนให้แก่สมาชิก อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นความสามารถของกิจการในการชำระค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์พบว่า การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้งสองมีค่าใช้จ่ายทางการเงินเฉพาะในส่วนของดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายคืนให้แก่สมาชิกเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายทางการเงินที่ได้จะมีค่าเท่ากับอัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ยดังที่แสดงไว้ในข้อ 2.2

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นอัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการที่จะใช้สินทรัพย์หรือเงินทุนไปก่อให้เกิดผลตอบแทนได้มากน้อยเพียงใด

3.1 อัตราดอกเบี้ยจ่ายต่อต้นทุนในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดอกเบี้ยจ่ายในส่วนนี้จะหมายถึง ต้นทุนในการดำเนินงานที่กลุ่มจะต้องจ่ายชำระคืนให้แก่สมาชิก เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงต้นทุนจ่ายในการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์พบว่าภาระการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 4.517 8.116 9.343 และ 7.666 เท่า ตามลำดับ พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มนี้ ในช่วงปี 2545 - ปี 2546 จะมีต้นทุนจ่ายในด้านการจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้นเป็นเท่าตัว เนื่องจากกลุ่มมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นมีเงินทุนจากเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้มีต้นทุนจ่ายในด้านดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11 สำหรับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซคพบว่า อัตราเงินปันผลจ่ายต่อเงินทุนในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่าเท่ากับ 4.254 5.839 6.030 และ 6.628 เท่า ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มจากปี 2545 – 2548 กลุ่มมีต้นทุนในการจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน แต่มีอัตราที่เพิ่มขึ้นน้อยกว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11

3.2 อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อดอกเบี้ยจ่ายสำหรับต้นทุนการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการทำกำไรของการให้กู้ยืม ผลการวิเคราะห์พบว่าภาระการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 มีค่ามากกว่า 1 เท่า คือ 1.031 1.080 1.020 และ 1.085 เท่า ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 11 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับภาระการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา ในปี 2545 2546 2547 และปี 2548 พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.353 2.409 2.509 และ 2.525 เท่าตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาซคมีอัตราส่วนที่เติบโตสูงขึ้นมากรกว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านออกศาลา

3.3 ส่วนต่างดอกเบี้ยรับต่อดอกเบี้ยจ่ายสำหรับต้นทุนการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มจากการให้กู้ยืมอีกแนวทางหนึ่ง ผลการวิเคราะห์พบว่าภาระการดำเนินงานในปี 2545 ถึง ปี 2548 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตทั้ง 2 กลุ่มสามารถบริหารกลุ่มให้มีกำไรได้มากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้ง 2 กรณีข้างต้นสรุปได้ว่า กรณีที่ 1 คือกรณีที่ทำการบันทึกเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบของเจ้าของหรือทุนเรือนหุ้น เมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีกำไรจากการดำเนินงานจึงจะจ่ายผลตอบแทนให้แก่สมาชิกในรูปแบบเงินปันผล การบันทึกบัญชีกรณีนี้ จะไม่สามารถวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินได้ทั้งหมด โดยเฉพาะอัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน ต่างกับ กรณีที่ 2 กรณีที่กำหนดให้ทำการบันทึกเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบเงินฝากหรือหนี้สิน และจ่ายผลตอบแทนให้แก่สมาชิกเป็นดอกเบี้ย การบันทึกบัญชีกรณีนี้จะสามารถวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินได้ทุกอัตราส่วน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตนเองได้อย่างแน่ชัด สอดคล้องกับผลการศึกษาคำปรึกษาหารือข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่พบว่าเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคือหนี้สินที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต้องจ่ายดอกเบี้ยคืนให้แก่สมาชิก

ดังนั้นการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจึงควรบันทึกเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์ในรูปแบบเงินฝากหรือหนี้สิน เพื่อที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตนเองได้อย่างชัดเจน รวมถึงสามารถควบคุมต้นทุนผลตอบแทนในการดำเนินงานได้อย่างรัดกุม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและนักพัฒนาชุมชน รวมถึงการศึกษาเอกสารทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผลการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับชุมชนที่ทำการศึกษานี้ส่วนหนึ่งยังคงเป็นวัตถุประสงค์ระยะสั้นคือการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าด้านการเงิน เป็นการรวมกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมหลักของกลุ่มคือกิจกรรมการออมและกิจกรรมการกู้เงิน ยังไม่มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องอื่นๆ เกิดขึ้น การศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการและการจัดโครงสร้างองค์กรโดยส่วนใหญ่มีโครงสร้างการจัดการที่คล้ายคลึงกัน คือมีการเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดำเนินงานจำนวนกรรมการมีตั้งแต่ 5 – 15 คน โดยมีตำแหน่งหลัก ๆ คือ ประธาน เลขานุการ ทรัพย์บัญชี คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ และฝ่ายตรวจสอบ การดำเนินงานมีการกำหนดวาระหน้าที่กรรมการที่แน่นอน มีการกำหนดระเบียบต่าง ๆ เช่น ค่าหุ้น จำนวนเงินออมต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วอยู่ในช่วง 50 – 100 บาทต่อหุ้น วงเงินกู้ส่วนใหญ่กำหนดวงเงินกู้ไว้ตั้งแต่ 1- 3 เท่าของเงินออม

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ส่วนใหญ่ร้อยละ 2 บาทต่อเดือน การค้าประกันการกู้ส่วนใหญ่กำหนดให้มีสมาชิกเป็นผู้ค้ำประกัน 2 คน การวางกฎระเบียบของกลุ่มส่วนใหญ่เป็นการกำหนดตามกฎระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ ที่ผู้นำได้ไปศึกษาดูงานมา และศึกษาตามแนวทางที่กรมพัฒนาชุมชนได้วางไว้ โดยนำมาพิจารณาร่วมกันในกลุ่มสมาชิก กฎระเบียบของแต่ละกลุ่มจะไม่มีมีความแตกต่างกันมากนัก กฎระเบียบที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่เป็นกฎที่สามารถปรับและยืดหยุ่นสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสมาชิกในแต่ละหมู่บ้าน

สำหรับในด้านการพัฒนาการจัดการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่มีพัฒนาการจากการรวมกลุ่มย่อยจำนวนสมาชิกและเงินน้อย ๆ เริ่มต้นระบบการจัดการกลุ่มอย่างง่าย ๆ สอดคล้องกับสมาชิกกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกับระบบที่เป็นทางการมาก่อน แล้วค่อยๆ พัฒนาไป เมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามความพร้อมของกลุ่มช่วยให้กลุ่มสามารถพัฒนาระบบการจัดการได้ต่อไป มีการกำหนดโครงสร้าง การบริหารกลุ่มและระเบียบกลุ่มขึ้น

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตครั้งนี้พบว่าระบบการดำเนินงานไม่ชัดเจน ถึงแม้จะมีการกำหนดหน้าที่ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของแต่ละกลุ่มไว้ แต่ในทางปฏิบัติผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจในระบบงานที่กำหนดไว้จึงพบปัญหาในด้านต่างๆ แยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการจัดทำบัญชี พบว่าการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มกันของสมาชิกในหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเงินเท่านั้น วัตถุประสงค์ในการสะสมทุนไม่ชัดเจนจึงมีปัญหาด้านการบันทึกบัญชี ประกอบกับกรรมการผู้รับผิดชอบมีข้อจำกัดในด้านทักษะการจัดทำบัญชี การจัดการด้านระบบบัญชีเริ่มต้นจากระบบการจัดการแบบง่าย ๆ เอกสารด้านบัญชีที่ใช้ในการควบคุมการดำเนินงานมีเพียงบัญชีรายชื่อสมาชิก ทะเบียนคุมเงินรายรับ-รายจ่าย สมุดสัจจะสะสมทรัพย์เท่านั้น หลายกลุ่มไม่มีการจัดทำงบกำไร-ขาดทุน งบดุล อีกทั้งวัตถุประสงค์ของการสะสมทุนโดยการออมเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์มีความคลุมเครือระหว่างทุนเรือนหุ้น(ส่วนของเจ้าของ)หรือเงินฝาก(หนี้สิน) ทั้งนี้หากกำหนดให้ตีความเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์เป็นทุนหรือส่วนของเจ้าของ สมาชิกจะมีสถานะเป็นเจ้าของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และกลุ่มจะจัดสรรผลตอบแทนให้แก่สมาชิกในรูปเงินปันผล หากดำเนินการขาดทุนจะไม่จ่ายเงินปันผลใด แต่หากกำหนดให้ตีความเงินฝากสัจจะสะสมทรัพย์เป็นเงินฝาก(หนี้สิน) จะมี

ผลให้สมาชิกมีสถานะเป็นเจ้าของนี้ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะมีสถานะเป็นลูกหนี้ การบริหารจึงมีต้นทุนในการดำเนินงานและต้องจ่ายผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกไม่ว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะบริหารงานมีกำไรหรือขาดทุน ซึ่งตามปกติดอกเบี้ยเงินฝากโดยทั่วไปจะกำหนดอัตราไว้ล่วงหน้าว่ารับฝากโดยให้ผลตอบแทนอัตราเท่าใด นอกจากนี้ระบบการบันทึกงบกำไรขาดทุนของกิจการโดยทั่วไป เมื่อมีการบันทึกรายได้หักด้วยรายจ่าย จึงจะทราบกำไรแล้วจัดสรรเป็นเงินปันผลตามสัดส่วน แต่จากการศึกษาเอกสารทางการเงินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในภาคผนวก ข พบว่าวิธีปฏิบัติการณ์บันทึกบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ยังคงเป็นวิธีผสมผสานกล่าวคือเมื่อมีการบันทึกรายได้จากการดำเนินงาน แล้วจะบันทึกรายจ่ายต่าง ๆ โดยการบันทึกเงินปันผลเป็นรายจ่ายด้วย ก่อนการคิดกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ดังนั้นหากพิจารณาในประเด็นนี้จึงพบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีวัตถุประสงค์ในการสะสมเป็นเงินรับฝาก(หนี้สิน)

2. ปัญหาด้านการดำเนินงาน เมื่อระบบการดำเนินงานไม่ชัดเจน การดำเนินงานจึงไม่เป็นไปตามโครงสร้างที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกำหนด ถึงแม้แต่ละกลุ่มจะมีการกำหนดโครงสร้างและแบ่งหน้าที่ต่างๆที่ชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติการที่มีความพร้อมในการทำงานจริงมีไม่ครบตามกำหนด ขบวนการตรวจสอบไม่ได้ทำหน้าที่ที่รัดกุมเนื่องจากความเกรงใจหรือไว้ใจกัน สมาชิก มีบทบาทเฉพาะเพียงการส่งเงินสัจจะสะสมทรัพย์หรือเงินกู้ยืมเดือนเท่านั้น

3. ปัญหาด้านการพัฒนา พบว่าการรวมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ทำการศึกษาทั้ง 6 กลุ่ม เริ่มต้นจากการรวมตัวของสมาชิกกลุ่มย่อย ๆ ที่มีปัญหาเดียวกัน คือปัญหาด้านการเงิน เมื่อผู้นำพูดคุยให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จึงเกิดการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ในด้านการพัฒนาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตพบว่าการรวมกลุ่มในลักษณะดังกล่าวสมาชิกจะรับรู้เพียงกิจกรรมหลักของกลุ่มคือกิจกรรมการออม และกิจกรรมการกู้ยืมเท่านั้น ไม่เกิดกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เนื่องจากการจัดกิจกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยพัฒนาการจากการสะสมทุน หากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีฐานะการเงินที่เข้มแข็ง จะส่งผลให้สามารถสะสมทุนจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็วเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด แต่ถ้ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตใดมีฐานะการเงินไม่เข้มแข็งจะส่งผลให้ต้องใช้เวลานานในการสะสมทุนนาน การจะก่อให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ จึงเป็นไปได้ยาก จากผลการศึกษาพบว่าการดำเนินการการสะสมทุนของแต่ละกลุ่มไม่ชัดเจน การจะนำเงินทุนไปจัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้านของตนเองจึงเป็นไปได้ยาก